

ՏՈՂՈՒ-ՆԵՐ ՊԻՏԻ ԶԸԼԼԱՆ ՄԵՐ ԹԻՐԱԽԸ

Posted on February 19, 2014 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Ահարոն Շխարտմեան, yerepouni-news.com կայքի խմբագիր, 19 Փետրուար 2014

Ոմն Տողու Փերիկէքի նման անձնաւորութիւն մը անպարտ հռչակելու Եւրոպական Դատարանի վճիռը, աշխարհաքաղաքական շահերու մէջ սուզուած համակարգի մը բարոյական չափանիշներուն ապացոյցն է: Այլ խօսքով՝ տնտեսական անդառնալի նաւաբեկումէն փրկուելու լաստ փնտռող, Եւրոպական Միութեան շահադիտական քաղաքականութեան հերթական արտայայտութիւնը: Մենք ենք, որ բարոյական գնահատանքներու փնտռտուքին տակ խրած՝ պատմական ճշմարտութեան մը դատապարտումն ու պահանջատիրական մեր պայքարը դարձուցած ենք մարդասիրական հայեցակարգերու կողմնացոյց:

Ահարոն Շխարտմեան, yerepouni-news.com կայքի խմբագիր, 19 Փետրուար 2014

Ոմն Տողու Փերիկէքի նման անձնաւորութիւն մը անպարտ հռչակելու Եւրոպական Դատարանի վճիռը, աշխարհաքաղաքական շահերու մէջ սուզուած համակարգի մը բարոյական չափանիշներուն ապացոյցն է: Այլ խօսքով՝ տնտեսական անդառնալի նաւաբեկումէն փրկուելու լաստ փնտռող, Եւրոպական Միութեան շահադիտական քաղաքականութեան հերթական արտայայտութիւնը: Մենք ենք, որ բարոյական գնահատանքներու փնտռտուքին տակ խրած՝ պատմական ճշմարտութեան մը դատապարտումն ու պահանջատիրական մեր պայքարը դարձուցած ենք մարդասիրական հայեցակարգերու կողմնացոյց:

Ինքզինք ժողովրդավարութեան եւ մարդկային ազատութիւններու նախահայր յորջորջող Եւրոպական ցամաքամասը այսօր դարձած է իր իսկ դաւանած ազատութիւններուն եւ բարոյական չափանիշներուն մեծագոյն զոհը՝ ուր վիստացող ընկերային, քաղաքական, ելեւմտական եւ տնտեսական իւրովի մեկնաբանութիւններ կը խաչաձեւեն զիրար: Մի խաբուիք Եւրոպական ընտանիքին կեղծ մարգարեութիւններէն: Հեռանկարի բացակայութիւնը, տնտեսական եւ ընկերային գորշ հակասութիւնները, ընկերային մեծ պայթումի մը սեմին տուայտող հասարակարգի մը վերածած է կաշառքի ու փտածութեան ճահիճին մէջ լողացող Եւրոպական ցամաքամասը: Ո՛հ, կաշառք ըսինք, այս ին՞չ գրպարտութիւն ... Եւրոպական Միութեան մէջ: Այո սիրելիներ: Տակաւին քանի մը օր առաջ, Եւրոպական Միութեան Ներքին հարցերու յանձնակատար Սեսիլիա Մալմսթրոմ, տարեկան իր տեղեկագիրը փոխանցելու պահուն բարձրաձայն յայտարարեց, թէ փտածութիւնը եւ կաշառքը «շնչահեղձ» կը դարձնեն համակարգը: Փտածութիւնը տարեկան 120 միլիառ եւրօ կ'արժէ Եւրոպական Միութեան տնտեսութեան:

Այլանդակութիւններու այս կրկեսին մէջ, երբեք տարօրինակ պիտի չըլլան այսօրինակ վճիռներ եւ յայտարարութիւններ: Չաւեշտային բաժին մը կու գայ անելնալու Եւրոպական երկիրներու դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն երկիմաստ եւ երկդիմի յայտարարութիւններուն. ոմանք առանց ամջնալու կը յայտարարեն, թէ «հարց»էն տեղեակ ըլլալով, արդէն իսկ բողոքներ սկսած են ստանալ այս ուղղութեամբ...: Բարեբախտութիւն՝ պէտք է սեպել, որ տեղեակ են «հարցէն» ...: Պատմական ճշմարտութեան խեղաթիւրումն է «հարց»ը, թէ՞ ստացուած բողոքները: Այս՝ Չուիցերիոյ նման երկրի մը ներկայացուցիչներէն.

որուն զաւակներէն շատեր «Բուն Հարցին» ականատեսը դառնալով, բազմաթիւ տեղեկագրութիւններ փոխանցած են իրենց իշխանութիւններուն...:

Արդար եւ տակաւին շատ համեստ է, Սփիւռքի տարբեր ափերու մէջ հայորդիներու ընդվզումը: Նոյնքան տեղին եւ հասկնալի են տարբեր ափերու մօտ ծառայող զուկցերիական դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն փոխանցուած պահանջագիրները (ոչ՝ խնդրագիրները...): Վստահաբար, նոր «տողու»ներ պիտի ծնին յառաջիկայ օրերուն, ամիսներուն:

Ուրացումի եւ ժխտումի այս արշաւը չի զարմացներ մեզ: Թրքական քարոզչութիւնը պետական, քաղաքական եւ տակաւին այլեւայլ միջոցներով պիտի փորձէ հակազդել Հայոց դեմ կազմակերպուած եւ գործադրուած Տեղասպանութեան հարիւրամեակի վաղորդային մեր հաւաքական աշխատանքները:

Բնականաբար պիտի պայքարինք թրքական ապաքարոզչութեան, ուրացումի, ժխտողական քաղաքականութեան վարիչներուն դեմ: «Տողուներ» ու անոնց հովանաւորները պիտի չմնան անպատասխան: Սակայն, որքան ալ տարօրինակ թուի, «տողու»ներ պիտի չըլլան մեր թիրախը: Ճանաչման իրողութիւնը, որքան մարդկային ողբերգութեան մը հաստատումն է, նոյնքան եւ անելի իրաւունքի հարց է: Մեր հիմնական նպատակը պիտի ըլլայ ստիպել Թուրքիան՝ առերեսուելու իր սեփական պատմութեան հետ: Այստեղ, առաջին հերթին Թուրքիոյ այսօրուան իշխանութիւններուն առջեւ անհրաժեշտ է բարձրացնել մեր ժողովուրդէն յափշտակուած գոյքերուն թղթածրարը: Ժամանակն է, որ սեղանի վրայ ներկայացուի լքեալ գոյքի հարցը, որուն մասնակի լուծում տուած է նոյնիսկ Լոզանի տխրահռչակ խորհրդաժողովը:

Լոզանի խորհրդաժողովի ընթացքին, որուն պաշտօնապէս չթոյլատրուեցաւ Հայաստանի հանրապետութեան պատուիրակութեան մասնակցութիւնը՝ Մեծն Բրիտանիա, Ֆրանսա, Իտալիա, Յունաստան, Ճափոն, Ռումանիա, Միացեալ Նահանգներ եւ Թուրքիա հաստատեցին այսօրուան Թուրքիոյ սահմանները: Սակայն նոյնիսկ այդ խորհրդաժողովին ընթացքին քննարկուեցաւ յափշտակուած հարստութիւններու, կալուածներու հարցը:

Թրքական իշխանութիւնները Լոզանի մէջ ընդունեցին հայերուն վերադարձնել բռնագրաւուած կալուածները, հարստութիւնները կամ՝ անոնց ժառանգորդներուն:

Լոզանի խորհրդաժողովը 1915 թուականի տեղահանութիւններն ու սպանութիւնները բնորոշած է իբրեւ «անօրինական կերպով գործադրուած ռազմական միջոց»: Սակայն, յետագայ տարիներուն, Թուրքիա մերժած է բռնագաղթի ենթարկուած հայերուն վերադարձը: Լոզանը միաժամանակ որդեգրած է նիւթական կորուստներ կրող հայերուն վնասները փոխհատուցելու սկզբունք: Թրքական եւ մասամբ Ֆրանսական իշխանութիւնները յետագայ տարիներուն տարբեր տեսակի խարդաւանքներով շրջանցած են այս դրոյթները: Պիտի ընդունինք, որ մենք եւս չենք հետապնդած մեր իրաւունքներու պաշտպանութիւնը: Սակայն հիմնական ճշմարտութիւնը այն է, թէ փոխհատուցումի հարցը Լոզանի համաձայնագրի օրերէն ներկայացուած է սեղանի վրայ: Փոխհատուցումը չի սահմանափակուիր անհատական կորուստներով, այլեւ՝ մշակութային, նիւթական հարստութիւնները: Փոխհատուցումը հաւաքական հարց է եւ կը

պահանջե հաւաքական աշխատանք: Յեղասպանութեան ժխտումը, յանցագործութիւնը ուրանալու թրջական իշխանութիւններու կեցուածքին ետին պահուած է հատուցումէն խուսափելու մտահոգութիւնը:

Եւ ինչպէս Հրանդ Տինքը օրին կ'ըսեր եւ շատեր չէին փափաքիր հասկնալ՝ յափշտակուած գոյքերու թղթածրարը Թուրքիոյ ապագային վերաբերող ամենասարսափելի հարցն է, որովհետեւ անոր պատճառով պիտի բացայայտուին անհաւատալի ճշմարտութիւններ, մանաւանդ երբ հարց բարձրանայ, թէ որո՞նց միջեւ ինչպէ՞ս եւ ինչո՞ւ բաժնուած են այդ հարստութիւնները: Եւ Նոյնինքն նահատակ խմբագիրը կ'աւելցնէր, թէ հայոց յափշտակուած գոյքերուն թղթածրարը պիտի բացայայտէ խորքային Թուրքիոյ տարիներու վրայ կառուցուած կեղծ պատմութիւնը:

Տրամաբանութիւնը պիտի ըսէ՝ եթէ այդ պատմութիւնը խեղաթիւրուած էր, հաւանաբար խեղաթիւրուած պիտի ըլլային այլ բաներ: Թուրքիոյ մէջ պիտի յառաջանայ Եական փոփոխութեան եւ պատմութեան առջեւ առերեսումի պահանջ: Փոխհատուցումի թղթածրարը ինքնաբերաբար պիտի բանայ Յեղասպանութեան էջը, որուն առջեւ այլընտրանք պիտի չունենան թուրքերը:

